

2025

JAARVERSLAG

AMSTERDAMSE SCHOOL
MUSEUM HET SCHIP

INHOUD

Voorwoord Raad van Toezicht	3
Inspireren en verrijken	4
Missie en visie	
Wat was er te zien en te doen?	5
Programmering	
De Amsterdamse School in al haar verschijningsvormen	9
Behoud, beheer en aanwinsten	
Het museum als kenniscentrum	10
Ontsluiting, onderzoek en kennisdeling	
De Amsterdamse School voor iedereen	11
Educatie en inclusie	
Tussen programma en publiek	12
Marketing en communicatie	
Bevlogen en idealistisch	13
De organisatie	
Bijlagen	
1. Kerngegevens organisatie	14
2. Samenwerkingspartners	15
3. Fondsen en begunstigers	16
4. Bruikleengevers	17
5. Activiteiten en excursies	17
6. Schenkingen	18

VOORWOORD

In 2025 heeft Museum Het Schip zich opnieuw laten zien als een bevlogen en inhoudelijk sterk museum, dat het gedachtengoed van de Amsterdamse School op eigentijdse wijze weet te verbinden met actuele maatschappelijke vraagstukken. Met een rijk en gevarieerd programma, waaronder de voortzetting en afronding van de tentoonstelling *Het Paradijs van de Arbeider, Tuindorpen en Tuinsteden* en de opening van de tentoonstelling *Ongekend Talent. Vrouwen van de Amsterdamse School*, heeft het museum belangrijke nieuwe perspectieven toegevoegd aan het verhaal van de Amsterdamse School. In het bijzonder de aandacht voor vrouwelijke makers en onderbelichte bijdragen markeert een belangrijke stap in de verdere ontwikkeling van het museum. De voortdurende inzet op collectieontwikkeling, educatie en inclusie onderstreept de kracht van het museum om een breed en divers publiek te inspireren en te betrekken.

Tegelijkertijd was 2025 ook een jaar dat in het teken stond van realisme en bestuurlijke scherpte. Waar het museum inhoudelijk sterk presteert, laat de financiële situatie zien dat verdere professionalisering en groei gepaard gaan met substantiële uitdagingen. Het jaar werd afgesloten met een negatief resultaat en een afname van het eigen vermogen, mede veroorzaakt door tegenvallende publieksinkomsten, stijgende kosten en noodzakelijke investeringen in de organisatie en huisvesting. Deze ontwikkeling staat niet op zichzelf, maar moet worden gezien in de bredere context van de culturele sector in Amsterdam, waar instellingen te maken hebben met sterk stijgende kosten en tegelijkertijd een grilliger en in sommige gevallen achterblijvend bezoekersherstel. Dit vraagt om scherpe keuzes en een voortdurende balans tussen inhoudelijke ambities en financiële realiteit. De Raad van Toezicht heeft in dit kader intensief samengewerkt met de directeur en de organisatie. In onze jaarlijkse evaluatie constateerden wij dat de samenwerking binnen de raad goed functioneert en dat de verschillende deskundigheden elkaar aanvullen. Tegelijkertijd zien wij dat de fase van groei en professionalisering waarin het museum zich bevindt, vraagt om verdere versterking van de financiële en organisatorische basis. De raad heeft zich in 2025 nadrukkelijk gericht op het vinden van de juiste balans tussen betrokkenheid en toezicht, en op de vraag hoe wij de directeur nog beter kunnen ondersteunen in haar rol.

Een belangrijk aandachtspunt voor de komende periode is het versterken van de externe positie van het museum. De Raad van Toezicht ziet het als haar verantwoordelijkheid om het netwerk actiever in te zetten ten behoeve van fondsenwerving, partnerschappen en zichtbaarheid. Dit vraagt niet alleen om het leggen van nieuwe contacten, maar ook om het daadwerkelijk helpen verzilveren van kansen. Daarnaast blijft de verdere professionalisering van de organisatie een centraal thema. Dit betreft onder meer de versterking van financiële sturing, het aanbrengen van meer structuur in besluitvorming en het creëren van voldoende ruimte voor strategische reflectie. Tegelijkertijd blijven wij alert op de balans tussen toezicht en uitvoering, zodat de governance zorgvuldig en in lijn met de Code Cultural Governance blijft ingericht.

Het jaar 2025 kende ook een moment van verlies. Met het overlijden van Ton Heijdra heeft het museum afscheid moeten nemen van een mede-oprichter, honorair curator en een van de belangrijkste inhoudelijke dragers van het museum. Zijn grote kennis van de Amsterdamse School, zijn onvermoeibare inzet voor onderzoek en publicaties, en zijn betrokkenheid bij generaties medewerkers en vrijwilligers zijn van onschatbare waarde geweest. Zijn nalatenschap zal blijvend zichtbaar zijn in de collectie, tentoonstellingen en het kenniscentrum van het museum.

Tot slot

De Raad van Toezicht spreekt haar grote waardering uit voor de directeur, medewerkers en vrijwilligers, die zich gedurende dit intensieve jaar met grote toewijding en professionaliteit hebben ingezet. Dankzij hun inzet blijft Museum Het Schip een bijzondere plek waar erfgoed, kennis en maatschappelijke betekenis samenkomen. Vooruitkijkend zien wij dat er nog belangrijke opgaven liggen, met name op het gebied van financieel herstel en het versterken van de structurele basis van de organisatie. De Raad van Toezicht zal hier in het komende jaar nadrukkelijk extra aandacht aan besteden, in nauwe samenwerking met de directeur en de belangrijkste stakeholders van het museum.

**ILJAN VAN HARDEVELT,
VOORZITTER RAAD VAN TOEZICHT**

INSPIREREN EN VERRIJKEN

MISSIE EN VISIE

Museum Het Schip spant zich in om het erfgoed van de Amsterdamse School op de nationale en internationale kaart te zetten. Dit doet het museum aan de hand van de volgende missie:

"EEN ZO DIVERS MOGELIJK PUBLIEK INSPIREREN, VERRIJKEN EN ACTIEF BETREKKEN BIJ HET VERHAAL VAN DE AMSTERDAMSE SCHOOL ALS BELANGRIJKE STROMING OP HET GEBIED VAN (TOEGEPASTE) KUNST, ARCHITECTUUR EN VOLKSHUISVESTING."

Langs de drie programmalijnen architectuur, (toegepaste) kunst en volkshuisvesting vertelt het museum, bestaande uit locaties Het Schip in de Spaarndammerbuurt en De Dageraad in Zuid, het verhaal van de idealistische beweging die het gezicht van Amsterdam voorgoed zou veranderen. De totaalkunstwerken zoals de arbeiderspaleizen waar Museum Het Schip en De Dageraad in zijn gevestigd en het idealisme van een eeuw geleden zijn inspiratiebronnen voor de architecten, kunstenaars, beleidsmakers en bestuurders van vandaag en morgen. Maar het museum wil juist ook 'gewone' inwoners en bezoekers van Amsterdam betrekken bij het verhaal van de Amsterdamse School. Het erf- en gedachtegoed van de Amsterdamse School is relevanter dan ooit in een tijd waarin (volks)huisvesting steeds meer onder druk komt te staan.

^ Detail van de spreekcel in het postkantoor, beeld Museum Het Schip

WAT WAS ER TE ZIEN EN TE DOEN?

PROGRAMMERING

VASTE TENTOONSTELLINGEN

De vaste tentoonstelling **Verbeelde Idealen** in Museum Het Schip laat zien hoe architecten, kunstenaars en vernieuwers hun maatschappelijke idealen vormgaven in architectuur, kunst en stedenbouw. In 2025 vond de herinrichting van deze presentatie plaats, waarmee de tentoonstelling toegankelijker, inhoudelijk scherper en toekomstbestendig is gemaakt. Nieuwe inzichten en recent onderzoek zijn geïntegreerd, met extra aandacht voor vrouwelijke kunstenaars, niet-westerse invloeden en internationale netwerken binnen de beweging.

Hoewel de basisindeling van de collectiepresentatie behouden bleef, zijn de zalen ingrijpend vernieuwd. De presentatie is zorgvuldig heringericht met hoogwaardige objecten en bijzondere bruiklenen, terwijl minder relevante stukken zijn verwijderd om meer rust en focus te creëren.

Grote tentoonstellingsmeubels zijn vervangen door nieuwe, flexibel inzetbare presentatiemeubels, waaronder maquettetafels, een zwevende kast, een meubeleiland en wisselsokkels. Ook is een nieuw zaalwachtmeubel voor publieksmedewerkers gerealiseerd. Een bijzonder onderdeel van de vernieuwde presentatie is de projectie van vijftig gekleurde architectentekeningen uit de collectie van Het Nieuwe Instituut op een originele tekentafel van architect Jan Baanders.

De tentoonstelling **Een Uitzonderlijk Postkantoor** heeft een vaste plek in het Postkantoor, dat onderdeel is van het museumcomplex en geldt als zeldzaam en goed bewaard voorbeeld van de Amsterdamse School-architectuur. De tentoonstelling belicht de geschiedenis van het gebouw aan de hand van tekeningen van Michel de Klerk en historische foto's.

Naast het Postkantoor maken ook een krot- en museumwoning deel uit van de vaste opstelling binnen het museumcomplex.

Met de vaste tentoonstelling in de Dageraad, De Dageraad / Plan Zuid, maken bezoekers kennis met de beeldhouwkunst en architectuur van Plan Zuid en de Amsterdamse School. Onderdeel hiervan is een stijkkamer, een woonkamer in Amsterdamse School-stijl.

VASTE PROGRAMMERING

Vijf keer per dag nemen gidsen de bezoekers van Museum Het Schip mee op een 'Rondje Schip', waarbij de krotwoning, de museumwoning en het Postkantoor worden bezocht en de architectuur van het bijzondere blok wordt toegelicht. Bezoekers van Museum De Dageraad kunnen vier keer per dag deelnemen aan het 'Rondje Dageraad'. Deze rondleiding geeft een goede indruk van de fraaie wijk rondom het gelijknamige arbeiderspaleis waarin Museum De Dageraad gevestigd is.

Vanuit beide locaties organiseert het museum wandelingen door de buurt. Vanuit Het Schip zijn dit onder meer de wandelingen *Schatten van de Volkshuisvesting* en *Michel de Klerk door de Spaardammerbuurt*. Vanuit De Dageraad verkennen de wandelingen *Architecten van Zuid* en *Diamanten van Zuid* De Pijp en de Diamant- en Rivierenbuurt.

Ook in wijken waar de Amsterdamse School rijk vertegenwoordigd is, zoals de Mercatorpleinbuurt en Oud-Zuid, organiseert het museum buurtwandelingen. De bustocht *Langs de Bouw- en Sierkunst van de Amsterdamse School* combineert een bezoek aan Het Schip en De Dageraad. Daarnaast vindt iedere zondag een rondleiding plaats door het Scheepvaarthuis.

^ Het Scheepvaarthuis aan de Prins Hendrikkade, beeld Marcel Westhoff

TIJDELIJKE TENTOONSTELLINGEN EN PROGRAMMERING

HET PARADIJS VAN DE ARBEIDER. TUINDORPEN EN TUINSTEDEN

11 oktober 2024 t/m 27 juli 2025, Museum Het Schip

De tentoonstelling *Het Paradijs van de Arbeider. Tuindorpen en Tuinsteden* stond in het teken van de tuinstadgedachte: een invloedrijk gedachtegoed met baanbrekende ideeën over goede sociale volkshuisvesting, vormgegeven door architecten, gemeenten, woningbouwverenigingen, bevlogen pioniers en bewoners. In de eerste helft van de twintigste eeuw kwam deze visie tot bloei en sindsdien leven de idealen van duurzaam groen en gemeenschapszin voort, zowel in Nederland als internationaal. Hoewel de betekenis van de tuinstadgedachte wereldwijd binnen de betrokken vakgebieden wordt erkend, was dit de eerste overzichtstentoonstelling die de oorsprong, ontwikkeling en actuele relevantie ervan belichtte. De tentoonstelling trok in totaal 31.867 bezoekers.

Bij de tentoonstelling verscheen een rijk geïllustreerde catalogus, waarin de bijzondere Nederlandse geschiedenis wordt geplaatst binnen een internationale beweging. Daarnaast ontwikkelden we het digitale kennisplatform World Garden Cities. Samen met de catalogus vormt dit een waardevolle inspiratiebron en een uitgebreid naslagwerk voor een breed publiek.

Als uitbreiding op de tentoonstelling presenteerden wij van 1 februari tot en met 2 maart 2025, in samenwerking met Westergas, de pop-uptentoonstelling *Green Paradise Amsterdam* in het Meterhuisje in het Westerpark. Drie kunstenaars uit Amsterdam-West, Dilruba Tayfun, Kim Blekkenhorst en HOUT&MOS (Michiel de Jong), lieten zich inspireren door de tentoonstelling en gingen aan de slag met de vraag: wat betekent de groene stad voor jou? Dit resulteerde in nieuw werk dat samenkwam in een groepspresentatie.

In het verlengde van *Het Paradijs van de Arbeider* organiseerde het museum meerdere keren de gelijknamige bustocht en de fietstocht *Arbeidersparadijs Amsterdam-Noord*. Vooral de bustocht - met als vast onderdeel een bezoek aan het Van Eesteren Museum - bleek een groot succes en kreeg daarom een vaste plaats binnen de programmering.

> Tentoonstelling *Het Paradijs van de Arbeider. Tuindorpen en Tuinsteden*, beeld Museum Het Schip

ONGEKEND TALENT. VROUWEN VAN DE AMSTERDAMSE SCHOOL

25 september 2025 t/m 28 juni 2026, Museum het Schip

Met de tentoonstelling *Ongekend Talent. Vrouwen van de Amsterdamse School* besteedt Museum het Schip aandacht aan het onderbelichte werk en leven van vrouwelijke kunstenaars binnen de kunst- en architectuurstroming. Van het cloisonné van Marie Kuyken en het keramiek van Lea Halpern tot de grafische ontwerpen van Tine Baanders en het werk van Nederlands eerste vrouwelijke architect Margaret Kropholler: de expressieve en kleurrijke tentoonstelling toont met veel niet eerder geëxposeerd werk zowel hun veelzijdige oeuvres als de onstuimige wereld waarin deze ontstonden.

Ook zijn op de tentoonstelling videoportretten te zien van vijf vrouwen die zich in de huidige tijd bezighouden met kunst, architectuur en feminisme. Liesbeth van der Pol (Dok Architecten), Talisa Harjono (eigenaar queercafé Saarein), Arna Mackic en Lorien Beijaert (Studio LA) en Cristina Flores Pescorán (kunstenaar) reflecteren op de tentoonstelling en vertellen hoe die verhalen en thema's zich verhouden tot hun eigen ervaringen en werkende leven.

Van Cristina Flores Pescorán is van 25 september 2025 t/m 28 februari 2026 een levensgroot site-specific werk getoond in de trappenhal van het museum.

Gedurende de tentoonstelling wordt elke twee weken een lezing gegeven. Deze *Schip Sessies* worden gegeven door een curator, onderzoeker of schrijver die nauw betrokken is bij de tentoonstelling. Daarnaast worden de workshop *Cloisonné à la Marie Kuyken* en fietstocht *Margaret Kropholler* georganiseerd in het kader van Ongekend Talent.

< Cristina Flores Pescorán

^ Campagnebeeld

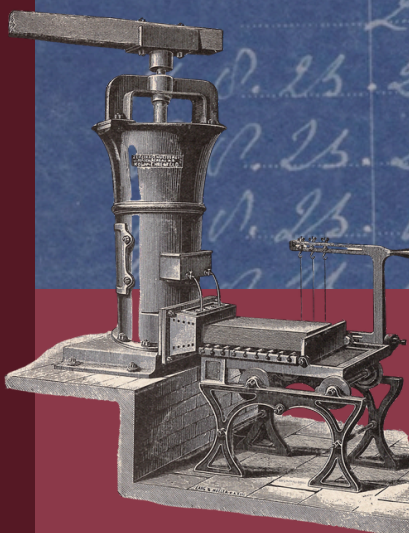
>> Zaalimpressie

BAKSTEENEXPRESSIE: VAN KLEI TOT KUNST

15 februari 2024 t/m 28 september 2025,
Museum De Dageraad

In Museum De Dageraad was een tentoonstelling te zien over de baksteen, het geliefde bouw materiaal van de architecten van de Amsterdamse School. Architecten als Michel de Klerk en Piet Kramer benutten de expressieve mogelijkheden van baksteen om fantasierijke gebouwen en ware kunstwerken te creëren, waarvan woningbouwcomplex De Dageraad een prachtig voorbeeld is. Aan de hand van videobeelden, foto's en kunstobjecten volgden bezoekers het verhaal van de baksteen: van klei tot kunstwerk. De tentoonstelling was een groot succes. Vanwege de toegankelijke basisinformatie over de baksteen, een fundamenteel element binnen de Amsterdamse School, is besloten de tentoonstelling, die oorspronkelijk tot 17 november 2024 liep, met ruim tien maanden te verlengen.

EXPOSITIES IN HET MUSEUMCAFÉ

In het Museumcafé in Museum Het Schip wordt het werk van hedendaagse kunstenaars getoond, die op eigentijdse wijze reflecteren op de ideeën en vormen van de Amsterdamse School en/of de tijdelijke tentoonstelling. De kunstenaars kunnen reageren via de Open Call op de website. Bij de selectie staan artistieke eigenheid en inclusie centraal. In 2025 hebben vier kunstenaars in het Museumcafé geëxposeerd, met daarbij de mogelijkheid om hun werk verkopen zonder commissie.

Rosanne Speet, *Sfeer Verzorgen*, 25 februari t/m 30 maart
Sharon Houkema, *Solide Herinneringen*, 1 april t/m 25 mei
Jaap van den Beukel, *Polanen, Houtrijkers en Andere Buren*, 7 juli t/m 31 augustus
Rosa Smits, *Collectief Weefsel*, 14 oktober t/m 17 januari

Daarnaast was van 15 augustus tot en met 28 september in het auditorium de tentoonstellingsinstallatie *Een kamer voor jezelf* te zien, als opmaat naar de tentoonstelling *Ongekend Talent. Vrouwen van de Amsterdamse School*. De installatie, oorspronkelijk gepresenteerd in 2021 in het Van Eesteren Museum en samengesteld door Laura Lubbers en Fabiola Eekhout, belicht Amsterdamse woongebouwen voor vrouwen binnen hun historische en ruimtelijke context. Foto's, architectuurbeschrijvingen en facsimiles van historische documenten worden gecombineerd met audiofragmenten waarin bewoonsters hun persoonlijke verhalen delen.

Tot slot exposeerden ook dit jaar de studenten van het Hout- en Meubileringscollege (HMC) hun werk in het postkantoor.

^ Rosa Smits

> Een kamer voor
jezelf

DE AMSTERDAMSE SCHOOL IN AL HAAR VERSCHIJNINGSVORMEN

BEHOUD, BEHEER EN AANWINSTEN

Het museum beschikt over een bescheiden maar gevarieerde collectie, die zorgvuldig wordt gecatalogiseerd in Axiell Collections. Het catalogiseren van de collectie zorgt voor meer inzicht en overzicht en vormt de basis voor vervolgstappen, zoals het toevoegen van herkomstinformatie, opschoningsacties, standplaatscontroles en het registreren van nieuwe objecten.

Bij het collectiebeleid streven we naar een zo breed mogelijke vertegenwoordiging van alle disciplines en uitingsvormen van de Amsterdamse School, zodat het museum een veelzijdig beeld van de beweging kan presenteren.

Het museum wordt regelmatig benaderd in verband met potentiële schenkingen. De procedure voor de beoordeling hiervan werd begin 2024 vastgesteld, in 2025 in gebruik genomen en functioneert inmiddels goed in de praktijk. De directeur, collectiecoördinator en conservator komen elke drie weken bijeen om binnengekomen schenkingsvoorstellen te beoordelen en waar passend aan de collectie toe te voegen. Een overzicht van de aanwinsten in 2025 is opgenomen in bijlage VII.

Conservering en Restauratie

Gedurende het jaar vonden periodieke restauraties plaats aan sieraden, stoelen en andere collectieobjecten. Daarnaast is extra aandacht besteed aan de conservering van de groeiende collectie Wendingen-tijdschriften. Begin 2026 wordt een speciaal ontwikkelde ondersteuningsring aan de binnenzijde van standaard archiefdozen geplaatst, zodat de collectie onder de juiste museale omstandigheden kan worden opgeslagen en bewaard.

HET MUSEUM ALS KENNISCENTRUM

PUBLICATIES, ONDERZOEK EN HET STUDIECENTRUM

PUBLICATIES

Het museum geeft tentoonstellingscatalogi uit bij de tijdelijke tentoonstellingen, zodat extra verdieping en kennisvorming over de Amsterdamse school wordt vastgelegd en de opgedane kennis voor de toekomst bewaard blijft. Bij *Het Paradijs van de Arbeider. Tuindorpen en Tuinsteden* werd een gelijknamige catalogus uitgegeven. Deze publicatie kende in 2025 een tweede druk. Ook bij de tentoonstelling *Ongekend Talent. Vrouwen van de Amsterdamse School* verscheen een gelijknamige publicatie.

Het Paradijs van de Arbeider. Tuindorpen en Tuinsteden (2024)
Auteurs: Ton Heijdra, Alice Roegholt, Floris Weekhout.
2e druk in 2025

Ongekend Talent. Vrouwen van de Amsterdamse School (2025)
Diverse auteurs, Redactie: Loulou Kokkedee, Melle van Maanen.

HET STUDIECENTRUM

Het Studiecentrum beschikt over een archief met materiaal over de Amsterdamse School en de geschiedenis van het museum, evenals een bibliotheek met circa 2.075 boeken en tijdschriften over architectuur, kunst en volkshuisvesting. Daarnaast beheert het Studiecentrum een collectie video's en foto's, waarvan de registratie in 2026 van start gaat. De collectie fungeert als informatiebron voor medewerkers, onderzoekers en bezoekers.

Sinds 1 januari 2025 is het Studiecentrum op afspraak toegankelijk voor publiek. In het eerste jaar na de opening ontving het circa 75 bezoekers. De informatieverzoeken lopen sterk uiteen: van vragen over de Amsterdamse School en architecten tot informatie over woningbouwprojecten in Amsterdam. Ook ontvingen wij meerdere internationale studenten Urban Studies, onder meer van de UvA. Zij deden onderzoek naar thema's als milieu, woningbouw en de 'housing crisis, now and then', waarbij zij parallellen onderzochten tussen verleden en heden.

PLATFORM WENDINGEN

Wendingen, het online kennisplatform over de Amsterdamse School, groeit nog altijd gestaag en passeerde in 2025 de grens van 2.500 artikelen. Hieronder bevinden zich ruim 400 biografieën van architecten en kunstenaars, beschrijvingen van bijna 1.650 gebouwen en meer dan 280 objecten in de openbare ruimte. De website, die continu wordt aangevuld met nieuwe informatie en actuele ontwikkelingen, trok in 2025 circa 76.000 actieve gebruikers.

Via nieuwsbrieven - die maandelijks door ruim 1.100 mensen worden ontvangen -, blogs en sinds 2025 ook Bluesky als vervanger van Twitter en Instagram, werd aandacht besteed aan nieuws, tentoonstellingen, nieuwe publicaties en andere Amsterdamse School-gerelateerde onderwerpen.

PLATFORM WORLD GARDEN CITIES

Het online kennis- en netwerkplatform World Garden Cities werd gelanceerd in aanloop naar de tentoonstelling *Het Paradijs van de Arbeider: Tuindorpen en Tuinsteden* en ontwikkelde zich in 2025 verder tot een openbaar toegankelijke database en inspiratiebron voor goede volkshuisvesting wereldwijd. Het platform verbindt tuinstadbewoners, huurdersorganisaties, gemeenten, architecten, beleidsmakers, historische verenigingen en erfgoedorganisaties. Voor Museum Het Schip vormt het platform een belangrijk instrument ter versterking van de spilfunctie die het museum vervult binnen de volkshuisvesting. Het online platform trok in 2025 ruim 34.000 actieve gebruikers, een sterke stijging ten opzichte van de 18.000 gebruikers in 2024. Ook het aantal weergaven nam verder toe: van 60.000 in 2024 naar 74.000 in 2025.

DE AMSTERDAMSE SCHOOL VOOR IEDEREEN

EDUCATIE & INCLUSIE

Onderwijs

In 2025 wisten veel onderwijsinstellingen het museum weer te vinden. Onder de schoolbezoeken bevindt zich inmiddels veel herhaalbezoek van scholen die een (maat)programma bij het Schip een vaste plek hebben gegeven in hun curriculum. De educatie rondom de tentoonstelling *Het Paradijs van de Arbeider. Tuindorpen en Tuinsteden* sloeg goed aan binnen met name het hoger onderwijs, wat leidde tot veel bezoek van studenten planologie en sociaal-geografische richtingen. Ook het aantal MBO studenten groeide: de MBO-denktank kreeg opnieuw de ruimte, en het museum faciliteerde programma binnen de MBO introweek, waarin nieuwe studenten van diverse opleidingen kennis maakten met de Amsterdamse School. Ook deed het museum wederom mee aan de Kunstschooldagen, waarin leerlingen uit groep 8 vanuit de hele stad langskwamen voor een workshop tekenen.

Samenwerkingen

In antwoord op de steeds groter wordende vraag naar kleuteraanbod werd in samenwerking met de Rosa Boekdrukker School een workshop papiermozaïek ontwikkeld, die op locatie werd getest. In opdracht van welzijnsorganisatie Dynamo ontwikkelden we een naschoolse workshop op locatie, gekoppeld aan de tentoonstelling *Ongekend talent. Vrouwen van de Amsterdamse School*, en werd de vraag om een buitenschoolse reeks voor 2026 uitgezet.

De Hogeschool van Amsterdam vroeg het museum partner te zijn binnen het vak Innovatieve Mediaconcepten. Ruim vijftig studenten kregen de opdracht een concept te ontwikkelen om jonge gezinnen tussen de 25 en 35 jaar aan het museum te verbinden. Dit resulteerde in uiteenlopende creatieve pitches en een selectie van zes concepten die mogelijk binnen het museum kunnen worden uitgewerkt. Het project wordt in 2026 vervolgd.

Tijdens de jaarlijkse samenwerking met het HMC werden het Postkantoor en een deel van het trappenhuis drie maanden lang ingericht als expositieruimte voor werk van studenten van de opleidingen Vakman Hout en Textiel, geïnspireerd op de Amsterdamse School. De reacties op het gevarieerde werk (ruim 30 tafels, schoenen, tassen en hoeden) waren lovend en diverse studenten verkochten hun werk. Ruim 240 brugklasleerlingen maakten weer kennis met hun buurt tijdens het zomerprogramma van het Berlage Lyceum, waarvoor het museum faciliteert in rondleidingen rondom De Dageraad.

Specifieke doelgroepen

Dankzij financiële steun van het Vaillant Fonds en het Sluyterman van Loo Fonds kreeg de inclusieprogrammering dit jaar een sterke impuls. Bestaande samenwerkingen werden verdiept en nieuwe partners sloten zich aan. Zo werd het programma voor senioren groepen van de OBA succesvol uitgerold op acht locaties in de stad, met lezingen en workshops rond de wisselentoon-stellingen. Het jaarlijkse buurtprogramma met Hebron Amsterdam resulteerde in een geslaagde workshopreeks boekbinden voor buurtbewoners.

Samen met fotograaf Jaap van de Beukel organiseerde het museum een tentoonstelling met portretten van circa dertig buurtbewoners. Tijdens de opening en gratis inloopmomenten konden deelnemers onder het genot van koffie en taart hun eigen portret en dat van hun burens bekijken. Het programma trok ruim 105 bezoekers.

Daarnaast organiseerde textielkunstenaar Rosa Smit drie gezamenlijke weefsessies, waarvan het resultaat enkele weken in het auditorium te zien was. Ook vaste partners als Cordaan en Stichting Mantelzorg en Dementie bezochten het museum met groepen, terwijl De Zonnebloem een koffieochtend met rondleiding organiseerde.

Tot slot werd verder gewerkt aan een voelmaquette voor blinde en slechtziende bezoekers en aan een paneel met voelbare metselverbanden. Beide onderdelen krijgen begin 2026 een plek in de vernieuwde vaste opstelling op de eerste verdieping.

Met deze brede programmering zette Museum Het Schip een belangrijke stap richting verdere toegankelijkheid en inclusie.

Foto's van Jaap van den Beukel in het Museumcafé

TUSSEN PROGRAMMA EN PUBLIEK

MARKETING EN COMMUNICATIE

Museum Het Schip wil met haar programmering bestaande én nieuwe doelgroepen bereiken, inspireren en verrijken met het verhaal van de Amsterdamse School.

Campagnes

De tentoonstelling *Het Paradijs van de Arbeider. Tuindorpen en Tuinsteden* werd doorlopend via verschillende on- en offline kanalen onder de aandacht gebracht. Tijdens de tentoonstelling werd het platform World Garden Cities geplugd bij zakelijke doelgroepen via onder meer LinkedIn en nieuwsbrieven.

Vanaf de nazomer werd gestart met de campagne voor *Ongekend Talent. Vrouwen van de Amsterdamse School*, met onder meer buitenreclame, media-aandacht en doorlopende advertenties op social media en in Trouw, Het Parool, NRC en De Volkskrant (digitaal en print). Vanaf het najaar werkten we aan een televisiecommercial voor de tentoonstelling, mogelijk gemaakt door het Blockbusterfonds. De opnames en montage hiervan vonden plaats in december. De commercial is uitgezonden in januari en april 2026.

Social media

Op social media werd geëxperimenteerd met nieuwe contentvormen en -rubrieken: interviews, medewerkerstips, uitgelichte werken en profielen van kunstenaars. Met name de medewerkerstip (het favoriete werk uit de tijdelijke tentoonstelling) was ook afgelopen jaar populair. Vanaf december 2025 is vanuit het budget van het Blockbusterfonds gewerkt aan de (verdere) ontwikkeling van Instagram en TikTok. Dit leidde tot ca. 1000 nieuwe volgers op Instagram (van 5.500 naar 6.500) en ca. 450 nieuwe volgers op TikTok (van 125 naar 578).

Interne communicatie

De medewerkersniewsbrief, ook wel 'Postduif', wordt goed gelezen, met een gemiddelde Open Rate van 55% in 2025 (8 nieuwsbrieven).

Merchandise

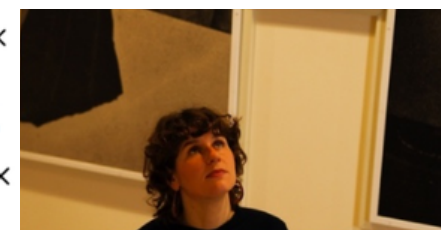
In 2025 werd het assortiment van de winkel uitgebreid om upselling te bevorderen. Een speciale collectie merchandise in het kader van de nieuwe tentoonstelling droeg bij aan de algehele verkoop. We maakten onder meer betaalbare Amsterdamse School-posters, canvas tassen, theedoeken, kussenhoezen, notitieboekjes, brillendoekjes, postkaarten en kerstballen met werk van (vrouwelijke) Amsterdamse School-kunstenaars.

📈 Record-breaking news!

📅 Best November so far!
(with 29% more impressions than in 2022)

📈 Impressions doubled!
(compared to previous year)

PROFESSIONALISERING EN ONTWIKKELING

ORGANISATIE

In 2025 zette Museum Het Schip de ingezette professionaliseringslag van de afgelopen jaren voort. Per 1 april werd een nieuw ticketsysteem ingevoerd, waarmee de publieksservice en interne processen verder zijn verbeterd. De organisatie van de vloer werd heringericht met de komst van een team van drie vaste floormanagers. Hiermee werd een belangrijke stap gezet in het verder professionaliseren en verduurzamen van de dagelijkse publieksbegeleiding.

In 2025 zijn enkele noodzakelijke investeringen uitgevoerd die in de jaren na de coronapandemie waren uitgesteld, zoals de herinrichting van de vaste collectiepresentatie, verbeteringen aan de brandveiligheid van de tentoonstellingszalen en vernieuwing van onderdelen van de klimaatinstallatie. Daarnaast werd samen met verhuurder Eigen Haard onderzoek gedaan naar de werking en toekomstbestendigheid van de klimaatinstallatie. De installatie kampte de afgelopen jaren met technische problemen, wat leidde tot extra onderhoud en aanzienlijke kosten. Het onderzoek vormt de basis voor noodzakelijk vervolgonderzoek en toekomstige vernieuwing van het systeem.

Raad van Toezicht 2025

De Raad van Toezicht kwam in 2025 vier keer in vergadering bijeen, op 5 februari, 17 juni, 1 oktober en 10 december. Op 1 oktober 2025 vond een evaluatiebijeenkomst van de Raad van Toezicht plaats. De Audit Commissie kwam in 2024 driemaal bijeen, op 19 mei, 30 september en 25 november.

Binnen de Raad van Toezicht zijn de verschillende deskundigheden in voldoende mate vertegenwoordigd om effectief toezicht te kunnen houden en tegelijkertijd een klankbord te zijn voor de directie en de organisatie. De leden verrichten hun werkzaamheden onbezoldigd en zij declareren geen onkosten.

BIJLAGE 1

KERNGEGEVENS ORGANISATIE

Stichting Amsterdamse School Museum Het Schip

Handelsnaam: Amsterdamse School Museum Het Schip en Amsterdamse School Museum De Dageraad. Beide musea zijn geregistreerd en lid van de Nederlandse Museumvereniging en Amsterdam Partners. Kamer van Koophandel 41217024 ANBI-status RSIN / fiscaal nummer 8059.32.896.

Bestuur

Ellen Wilbrink, directeur-bestuurder

Samenstelling van de Raad van Toezicht op 31 december 2025

Iljan van Hardevelt, voorzitter
Michael Daane Bolier
Laura van Hasselt
Stephan Steinmetz
Franck Storm

Adviesraad Museum Amsterdamse School (AMAS)

De Adviescommissie Amsterdamse School Musea (AMAS) bestaat uit vertegenwoordigers uit de Woningcorporaties en de Gemeente Amsterdam. De commissie komt viermaal per jaar bijeen en adviseert de directie van Museum Het Schip over de programmering, financiën en de mogelijkheden op het gebied van samenwerking. Tevens nemen zij incidenteel deel aan de voorbereiding van activiteiten van het museum, bijvoorbeeld van symposia en bijeenkomsten op het gebied van volkshuisvesting.

Samenstelling van de organisatie op 31 december 2025

Per 31 december 2025 waren in totaal vijftien personen in dienst van Museum het Schip, in totaal 10,9 fte:

Trix Berendsen, floormanager (0,67 fte)
Mattie van den Bosch, medewerker planning en gids (0,89 fte)
Michael Katzberg, coördinator collectie (0,78 fte)
Antje Klaster, medewerker planning (0,89 fte)
Loulou Kokkedee, junior curator (0,22 fte)
Melle van Maanen, conservator (0,67 fte)
Rob Reijers, financieel medewerker (0,78 fte)
Margriet Roelandse, coördinator educatie (0,89 fte)
Max Schulze, coördinator marketing en communicatie (0,78 fte)
Rosanne Speet, medewerker educatie (0,67 fte)
Harry Smit, archiefmedewerker (0,33 fte)
Aron Umans, junior curator (0,89 fte)
Stijn Voet, floormanager (0,67 fte)
Floris Weekhout, curator (0,78 fte)
Ellen Wilbrink, directeur-bestuurder (1 fte)

Vrijwilligers

In 2025 hebben 52 vrijwilligers voor het museum gewerkt, waarvan 25 als publieksmedewerker bij Het Schip ($\pm 2,2$ fte) en 19 als gids bij De Dageraad (± 1 fte). Daarnaast hebben 8 gespecialiseerde vrijwilligers het museum ondersteund op het gebied van educatie, archivering, collectie en marketing en communicatie ($\pm 1,7$ fte).

Stagiaires

Renée Ingenbleek, Stage UvA, bachelor kunstgeschiedenis, afdeling educatie en tentoonstellingen
Michelle Rossitto, Stage Reinwardt, faculteit Cultureel Erfgoed, afdeling educatie
Amber Vlieger, Stage Breitner Academie, afdeling educatie

BIJLAGE 2

SAMENWERKINGSPARTNERS

Samenwerkingspartners algemeen

- ARCAM
- Housing Europe
- Van Eesteren Museum

Tentoonstelling 'Het Paradijs van de Arbeider. Tuindorpen en Tuinsteden'

- Association Régionale Des Cités-Jardins D'île de France
- EcoResponsive Environments
- Gemeente Hilversum
- Housing Europe
- Info Station Hufeisensiedlung
- International Federation for Housing and Planning (IFHP)
- Kengo Kuma & Associates
- Mayhaus Frankfurt
- Museum Amsterdam Noord
- Museum van Marken Delft
- Museumwoning Tuindorp Vreewijk
- Port Sunlight Museum
- Rochdale Pioneers Museum
- Stichting Historisch Archief Tuindorp Oostzaan
- Town and Country Planning Association
- Universiteit van Amsterdam
- Van Eesteren Museum

Tentoonstelling 'Ongekend Talent. Vrouwen van de Amsterdamse School'

- Lorien Beijaert en Arna Mačkić (Studio LA)
- Kim Blekkenhorst (Black Horse)
- Cristina Flores Pescorán
- Talisa Harjono (Café Saarein)
- Laura Lubbers en Fabiola Eekhout (Een kamer voor jezelf)
- Guusje Meeuwissen en Bobbie Wagenaar (Sans Studio)
- Liesbeth van der Pol (Dok architecten)

Educatie

- Het Berlage Lyceum
- Breitner Academie
- Buurtkerk Hebron
- Hout- en Meubileringscollege Amsterdam
- Huis van de Tijd
- Openbare Bibliotheek Amsterdam
- Reinwardt Academie
- Stichting Mantelzorg en Dementie
- Universiteit van Amsterdam (bachelor kunstgeschiedenis en master Planologie en Sociale Geografie).

BIJLAGE 3

BEGUNSTIGERS

Museum Het Schip dankt al haar begunstigers hartelijk voor de genereuze steun in 2025. Dankzij deze steun kunnen we ons volledig inzetten voor het zo goed mogelijk onder de aandacht brengen van het erfgoed van de Amsterdamse School.

Algemeen

- Amsterdamse Federatie voor Woningcorporaties
- Amsterdams Fonds voor de Kunst

Specifieke projecten

- Platform ACCT – versterken personeelsbeleid

Vernieuwing vaste collectiepresentatie

- Cultuurfonds
- Mondriaan Fonds
- Gijselaar-Hintzenfonds
- P.W. Janssen's Friesche Stichting
- Stichting Zabawas

Tentoonstelling 'Het Paradijs van de Arbeider. Tuindorpen en Tuinsteden' en de World Garden Cities Conference

- Amsterdams Fonds voor de Kunst
- Amsterdamse Federatie van Woningcorporaties
- Abe Bonnema Stichting
- Bouwinvest
- Gemeente Hilversum
- Gravin van Bylandt Stichting
- P.W. Janssen's Friesche Stichting
- Jaap Harten Fonds
- Mondriaan Fonds
- Stichting De Zaaier
- Stichting Maatschappij tot Nut van 't Algemeen, departement Amsterdam
- Van Eesteren-Fluck & Van Lohuizen Stichting
- VSBfonds

Tentoonstelling 'Green Paradise Amsterdam'

- Gemeente Amsterdam, Stadsdeel West
- Stichting Amsterdam 750
- Westergas

Tentoonstelling 'Ongekend Talent. Vrouwen van de Amsterdamse School'

- Blockbusterfonds Xtra
- Fonds 21
- Gifted Art
- Gravin van Bylandt Stichting
- Hendrik Mullerfonds
- Het Cultuurfonds (MPG Fonds en het Ahrend Fonds)
- Janivo Stichting
- Mondriaan Fonds
- NOT-Fonds Stichting
- Stichting Jaap Harten Fonds
- Stichting van Achterbergh-Domhof
- Stichting Zadelhoff Cultuurfonds
- Vereniging Vrienden Nieuwe Kunst 1900
- Voor Vrouwen door Vrouwen

Sponsoring

- EY – Ongekend Talent. Vrouwen van de Amsterdamse School

Particuliere giften

- Vrienden van Museum Het Schip en donateurs

BIJLAGE 4

BRUIKLEENGEVERS

Tentoonstelling Baksteenexpressie: van klei tot kunst

- Ton Heijdra
- Esther Kreikamp
- Arjen Woltman

Tentoonstelling Paradijs van de Arbeider: Tuindorpen en Tuinsteden

- Archief Gooi en Vechtstreek
- De Priesnitzhoeve
- DSM-Firmenich
- Het Nieuwe Instituut
- Internationaal Instituut voor Sociale Geschiedenis
- Museumwoning Tuindorp Vreewijk
- Natrufied Architecture
- Stadsarchief Delft
- Ton Heijdra
- Wim Beelen

Tentoonstelling Ongekend Talent. Vrouwen van de Amsterdamse School

- Allard Pierson
- Atria – Kennisinstituut voor emancipatie en vrouwengeschiedenis
- Amsterdam Museum
- CODA
- Huis van het Boek
- Internationaal Instituut voor Sociale Geschiedenis
- Keramiekmuseum Princessehof
- Kunstmuseum
- Mediamuseum Beeld & Geluid
- Nieuwe Instituut
- Design Museum Dedel
- Rijksmuseum Amsterdam,
- RKD – Nederlands Instituut voor Kunstgeschiedenis
- Stedelijk Museum Amsterdam.

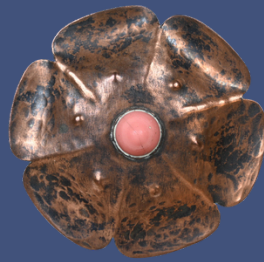
BIJLAGE 5

ACTIVITEITEN EN EXCURSIES

Activiteit	Aantal activiteiten	Totaal aantal
Bustocht	22	452
Concert	1	51
Fietstocht	10	201
Filmvertoning	5	150
Lezing	33	690
Scheepvaarthuis	64	800
Themarondleidingen	160	3.183
Rondleidingen regulier	2.498	19.984
Conferentie	1	27
Wandelingen	106	1347
Workshop kinderen	45	998
Workshop	81	1008
Totalen	2.631	24.024

BIJLAGE 6

SCHENKINGEN

- Stoel van architect en tekenaar Christiaan Bartels, ca. 1925
Schenking J. Bartels
- Poppenhuismeubeltjes en advertentie poppenmeubeltjes, 1924
Schenking P. van den Berg
- Diploma's en getuigenschriften, ontwerp Fré Cohen, ca. 1928
Schenking R. Brouwer
- Pamflet 'Drie Letters PTT', ca. 1948; messing uniformknopen vervaardigd voor de PTT
Schenking J. en N. Duivenbode
- Achtkantig bijzettafeltje met getrappt ontwerp en originele zwarte en rode verflaag, ca. 1925
Schenking M. Franc-Goedkoop
- Drie aan elkaar gekoppelde bioscoopstoelen met gepatineerde afwerking, ca. 1930-1950
Schenking C. Glazenburg
- Peter Tingel Tangel, roman door Friedrich Raff. Drukkerij en uitgeversmaatschappij Voorwaarts, Rotterdam, 1928
Schenking anoniem
- Mechanische potloodslijper met handzwengel voor professioneel gebruik, ca. 1950
Schenking anoniem
- Boeken, ex-librissen, ansichtkaarten, brochures en kalenders, ca. 1920-1950
Schenking T. Heijdra
- Velours tafelkleed en geweven vloerkleed, ca. 1925
Schenking anoniem
- Geweven damestas met geometrisch patroon en houten handvat, ca. 1930
Schenking J. Hülsenbek
- Handbediende mechanische kantoornietmachine; mechanische dubbelgaats ponsmachine van het merk Leitz, ca. 1930-1950
Schenking P. Keijser
- P.L. Takbuurt 1923-1983, speciale uitgave opgedragen aan de bewoners van De Dageraad; gedeeltelijke overdruk van Wendingen, 6e serie, 1924
Schenking E. Kramer

- Inkt- en potloodtekening 'De dode mus' van M. de Klerk, maart 1920
Schenking anoniem
- Handgesmede koperen en gepatineerde wandbrievenhouder door C. Fehn, ca. 1920
Schenking J.L. Langeveld-Baarspul
- Uitgaven: Tziganen (1924), Rose-Angelique (1922) en De Heg (1928), met omslagontwerpen door P.A.H. Hofman
Schenking E.A. Lijftogt
- Geborduurde bordenkleedjes en servethouders ontworpen door Nelly Bodenheim; fotoalbum met omslagillustratie van Tine Baanders
Schenking anoniem
- Tijdschrift Het Bouwbedrijf: maandblad voor bouwkunde, techniek en handel, 16 delen (1924-1939)
Schenking G-J. Lobbes
- Fotoboek afscheid E.P. Messer bij Publieke Werken Amsterdam
Schenking J.W. Messer
- Mahoniehouten stoel met messing pootuiteinden ontworpen door Carel Adolph Lion Cachet, ca. 1915; kolenbak
Schenking J.C.G. Mol
- Zilveren broches, ca. 1925-1940; messing doosje met deksel; houten beeldje; versierde metalen kist
Schenking L. Ruitenberg
- Drinkglas versierd met zwart en bruin abstract patroon, ca. 1925
Schenking J.C.P. Vonk
- Herdenkingsmunt afscheid Berend de Vries, medewerker 1e klasse PTT Amsterdam (1940-1980); postbode-insignes van geel en rood koper
Schenking H. de Vries
- Handgesmede lampvoet van rood koper, ca. 1920-1950
Schenking anoniem

